

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.

Šok, strach a stud. Více než dvědesítky žen se svěřili se svými pocity, které prožili jako oběti revenge porn,

tedy česky pornografie spomsty. Jejich výpovědi zaznamenali reportéři Palkánské sítě Birne, a my jsme se s nimi domluvili, že jejich práci uvedeme ve Vinohradské 12.

Dnes je pondělí 10. dubna.

Byla jsem bezmocná, srbské ženy popisují zničující dopady pornografie spomsty.

Čulánek vydaný na webu Balkan Insight napsala Angela Milivojevičová.

Marina jejíž jméno bylo v rámci zachování anonymity pozměněno, že je v neustálem strachu, strachu, že se to video někde znovu vinoří.

Zadej si na pornhabu Marina z Běhlehradu, řekli její bývalý přítel rok poté, co se rozešli.

Když to zkusila, svět se jí zhroutil.

Začala jsem plakat a ptala se ho, proč to udělal, kdy to natočil, byla jsem vyděšená a zmatená.

Svěřila se Marina v rozhovoru pro reportéry nevládní organizace

Balkan Investigative Reporting Network skráceně VIRN.

Řekla to své sestře a kamarádce a společně všechny tři sepsali e-mail,

v něm špornografický server požádali o smazání videa.

Pornhab, který deně zaznamenává více než 130 milionů návštěv, tomu práni vyhověl.

Za několik dní se tam ale stejné video jen pod jiným názvem objevilo znovu.

Marina poslala další e-mail a video bylo opět staženo.

Do dnes ale žije v neustálem strachu, že se může kdykoliv znovu objevit.

Na naše žádosti o komentár společnost provozující pornhab nereagovala.

Moc o tom nemluví, uvádí Marina. Mám pocit, že kdyby to věděli,

akorát by mě odsoudili a vyčetli mi, že jsem bývalého přítele nenaglásila,

nebo proto neudělala něco víc. I dnes se mi chce brečet, když na to pomyslím.

Připomíná mi to, jak bezmocná jsem nebo jsem byla.

Marina je jednou z 28 srebnských žen, s nimiž jsme mluvili o jejich zkušenosti s Revenge Porn,

tedy Česky pornografijí spomsty. Některé uvedli, že jejich intimní videa

kolovala po skupinách na telegramu s desítkami tisíc členů,

nebo se ocitli na pornografických servrech.

Několik měsíců jsme sledovali aktivitu ve skupinách na telegramu

a získávali data od policie a státních zástupců.

Výsledný obrázek ukazuje na systémové selhání srbského právního systému

i ochraně obětí pornografie spomsty. Ještě formou džendrově podmíněného násilí.

Objeti jsou terčem vidírání nebo veřejného zostuzení a prožívají emocionální traumata.

Jen málo z nich má možnost se bránit.

Podle zjištění reportéra Zbirne dnes explicitní fotografie a videa srbských žen

kolují v minimálně 16 skupinách na telegramu.

Ta nejpočetnější má skoro 50 tisíc členů.

Máte pocit, že pokud to někdo uvidí, najde nebo rozšíří, celý svět se zhroutí.

Řekla nám jedná oběť, 28 letá žena ze srbského hlavního města Běhlehradu.

Celý měsíc jsem prožila v hrůze.

Rozklepala jsem se při každé doručené správě nebo zazvojení telefonu.

Žádnou z obětí, které citujeme, neidentifikujeme pravým jménem, abychom ochránili jejich

soukromí.

Termínem pornografie spomsty se označuje sdílení soukromých a sexuálně explicitních fotografií či videí jiné osoby bez jejího souhlasu, často s cílem ji ublížit nebo kompromitovat.

Odborníci na tuto problematiku uvádí, že přesnější termín by byl sexuální zneužívání prostřednictvím obrazového materiálu.

S pomocí pokročilých vyhledávacích botů jsme v Byern strávili několik měsíců, monitorováním, telegramu a podařilo se nám identifikovat 13 aktivních skupin, které sdílejí soukromí explicitní materiál.

Tito skupiny mají tisíce uživatelů a nový obsah je na nich každý den. Objevilo se tu také video, na kterém vystupuje Jelena.

Jelena se svěřila, že byla v dlouhodobem vztahu, když začala mít podezření, že její přítel ve společném bitě skrývá kamery.

Trávili jsme tam veškerý čas. Sek jsme měli vložnici, kde si nás tajně nahrával a potom se na to díval, uvedla.

Její partner se nakonec přiznal a všechny nahrávky ji ukázal.

Byl tam zaznamenaný každý den za poslední rok a nebyla jsem tam jenom já, ale i několik dalších holek, popzala Jelena.

Přítel vyhrožoval, že pokud ho nahlásí na policii videa zveřejní, Jelena se ale nechala zastrašit a na policii byla hned dvakrát.

V obou případech ale policisté o její výpovědi pochybovali a odmítli být prohledat s poukazem na nedostatek důkazu.

Jovak jí zavola kamarád, že video sní koluje v jedné skupině na telegramu.

Můj bývalý přítel ta videa publikoval v uzavřené skupině, kam se dá dostat jenom na pozvánku, vysvětlila Jelena.

Uživatelé jsou v naprste anonimitě a nové správy se objevují téměř každou minutu.

Některé z nich obsahují fotografie a videa, ježi zřejmě pochází z pornografických serverů, ale objevují se tu i materiály, které jsou evidentně soukromé.

Neuvádí se zde žádné informace o tom, jak byl obsah vytvořen nebo jestli aktéry poskytli souhlas se sdílením těchto materiálu.

Často jsou ale k dispozici jiné údaje, odkazy na profily příslušní k žen na Instagramu nebo jejich čísla na Viberu a WhatsAppu.

Výsledkem je často přívál správ od anonymních mužů, kteří žádají OSEX.

Podmínky služby Telegram výslovně zakazují sdílení nelegálního pornografického obsahu na veřejně dostupných kanálech.

Platforma také dává k dispozici kontaktní e-mailovou adresu, kde uživatele mohou takový obsah nahlásit.

Naše investigace, ale ukazuje, že některé srebské skupiny na Telegramu tato pravidla porušují naprosto rutině a zcela bestrestně.

Ve své písemné odpovědi nám zástupce oddělení pro kontakt s veřejností společnosti Telegram sdělilo, že citujeme,

od svého spuštění služba Telegram aktivně moderuje škodlivý obsah na své platformě, což zahrnuje publikaci pornografie spomsty.

Naši moderátoři pokračoval pan zástupce pro aktivně monitorují veřejné části naší aplikace a v reakci na správy od uživatelů

odstraňují obsah, který porušuje naše podmínky.

Pornografie spomsty není v srebnském právu definována jako trestní činn.

Aby se do případu mohla zapojit policie čistátní zastupitelství, musí případ obsahovat prvky vydírání, obtěžování nebo stalkingu.

V opačném případě musí oběti pachatele žalovat samy, a to do tří měsíců od chvíle, kdy se obsah objeví.

Přesně to zdělil policista 19. leté Ivaně, která šla nahlásit svého ex-přítele.

Po té, co se rozešli, jej několik měsíců stólkoval tak intenzivně,

že se musela přestěhovat a zablokovat ho na všech svých profilech na sociálních sítích.

Dál, jí ale posílal e-maily a snažil se kontaktovat její rodinu. Nakonec začal vyhrožovat, že zveřejní jejich společné intimní video.

Tuhle hrozbu myslel vážně. Jednou v noci Ivaně na jednou přišlo na Facebooku 100 žádostí o přátelství od neznámých lidí často doprovázených vulgárními správami.

Podle jejich slov následovalo několik dní trápení a slz, včetně obav, kdo všechno to uvidí.

Z pomoci přátel se Ivana pokusila nechat video z různých stránek smazat, pak šla na policii.

Policista mě vyslechl, zniče ho mě nevinil, hlavně proto, že jsem se zmínila o násilí v našem vztahu.

Řekl, že expřítelem zkusí zavolat, ale že toho moc udělat nemůže.

Pokud ale chci, můžu podat žalobu jako soukromá osoba, protože zdílí video bez mého souhlasu.

Policista si s expřítelem promluvil a obtěžování skutečně ustalo.

Pokud se s mojí zkušenosti mohou ostatní ženy v něčem poučit, je to v tom, že nikdo nemá právo něco takového dělat,

že si nikdo nic takového nezaslouží, uvedla Ivana.

Miriana Staikovicová, v státní zástupně specializující se na tresné činy v oblasti moderních technologií, říká, že pornografie spomsty by měla být v srpském právu klasifikována jako tresný čin.

Každý má právo posílat své intimní materiály jiným lidem. Otevřel se tady ale nový potenciál pro zneužívání.

Oběti tohoto jednání trpí následky, které mohou být zničující pro jejich duševní zdraví i pro členy jejich rodiny.

Popsela Staikovicová.

V květnu 2022 nevládní organizace Autonomní Centrum Proženy odeslala na srpské ministerstvo spravednosti žádost, aby byla pornografie spomsty začleněna do tresního zákoníku.

Ale neuspěšně. Centrum uvádí, že telefonáty od žen všeho věku, které se s tímto problémem setkali a potřebují pomoci, vyřizuje minimálně jednou týdně.

Nohé z žen, které se s reportéry Birn podělili o své zkušenosti, uvedli, že byly v dlouhodobém stahu a spořizováním fotografií a videa jsou hlasili, protože svým partnerům důvěřovali.

Byly přesvětčené, že se jedná o jednorázovou věc a že materiál bude následně smazat.

Olivera se svým partnerem žila už několik let a má s ním dítě, když se zeptal, jestli si může vyfotit nahou, nezaváhala. Budovali společný život a věřila mu.

Ani na chvíli mě nenapadlo nic negativního. Kupoval mi spousty podvasků, podprsenek, kalhotek, BDSM pomůcek, punčoch a všeho možného. Uvedla Olivera.

Na fotografie se dívali společně a Olivera byla přesvětčená, že pak její přítel maže. Ale nemazal. Po 9 letech Olivera vztah ukončila.

O šest měsíců později její odbývalého přítele přišla správa se skřínčoty jejich fotek publikovaných na pornografickém servru.

Stejně fotky poslal i její matce, bratrum, přátelům a mužským příbuzným.

Olivera šla na policii. Nakonec si vymohla plné opatrovnictví svého dítěte a její exspartner dostal zákaz se k ní přibližovat a jakkoliv ji kontaktovat.

Byla to hrozně ošklivá, smutná a nepříjemná zkušenost, ale dostala jsem se z toho. Život jde dál, popsela.

Nezletili

Některé z žen s nimi, když jsme mluvili, byli v době, kdy se stali oběťmi pornografie z pomsty, ještě nezletilé.

Kataríně bylo 15 let, když začala chodit s 18 letým mužem z malého srpského města.

O seksu spolu mluvili, ale Katarina mu řekla, že ještě není připravená.

Věřila, že jí partner chápe.

Po několika měsících spolu odjeli na srpskou horu Tara, kde Katarina přepadla horečka.

Vypila šálek čaje a usnula. Dnes je přesvědčená, že jí přítel do nápuje něco hodil.

S celé noci si vůbec nic nepamatuje. Po několika měsících se rozešli a záhy na to se video sní objevilo na bezpočtu pornografických serverů a ve skupinách na telegramu.

Katarina o existenci videa neměla tušení.

Na videu jsem vidět já, ale on ne, jen jeho genitálie.

Napsal mojí sestře, že to mělo být výchovné, neměla jsem se při opovažovat se s ním rozejt.

U videa bylo uvedeno Katarina celé jméno, město, z něhož pochází, odkaz na instagramový profil a telefonní číslo.

Na policii se Katarina obrátila hned několikrát, ale bez úspěchu.

Řekli mi, že přeháním, protože jsme byli pořád ještě ve vztahu, takže třeba už prostě nemohl čekat, protože je muž a má svoje potřeby.

Vybavuje si Katarina reakci policie.

Uběhli už víc než 3 roky a s psychickými problémy jsem se začala věrovnávat až teď, když jsem se přestihovala do jiného města.

Následky jsou trvale, nikdo s tím nic nedílal.

Prostat státního zástupce pro trestnou činnost v oblasti moderních technologií, se svými čtyřmi zaměstnanci je jedinou institucí, která se těmito případy zabývá.

Oznámení o pornografii spomsty jsem přicházejí každý den.

Jeden z řešených případů, který se týká telegramu, se táhne už asi 2 roky.

Je ale vyšetřována jako dětská pornografie, nikoli pornografie spomsty.

Telegramovou skupinu Nišlíke, česky Nišanky, jako první odhalila jedna z jejich obětí Staša Ivkovičová,

která na Twitteru napsala, že její fotografie a odkazy na profily, na sociálních sítích kolují v této skupině,

ještě zaměřuje na město Niš.

Policie zatkla správce skupiny Nemanju Stojiliekoviče v Brezno 2021, ale případ dosud nebyl uzavřen.

Nohé s obětí, s nimiž jsem mluvila, jsou velmi rozrušené. Většina z nich přiví povědí chpláče, což je i pro mě velmi traumatizující.

Fakt jim věřím, vysvětlila státní zástupkyně.

Dodala, že oběti, které zjistí, že se něco podobného stalo, by měli okamžitě zajistit důkazy, pořídit snímky obrazovky se zprávami, obrázky příspěvky a profily z nich, že byl obsah odeslán.

Udělejte prosím všechno, co můžete, pořídit snímky obrazovky úplně všeho a nezametejte to podkoberet s tím, že to přejde.

Nepřejde to a následky mohou být velmi závažné, poradila stajkovacová.

Dále uvedla, že oběti by měli zajít na nejbližší policijní stanici a předat svůj telefon k odbornému přeskoumání.

Sebou by měli vzít případné svědky, kteří výpověď potvrdí.

To, co těto lidé provádějí, je podle nás trestní čin.

Rozhodně to nebudeme vnímat jako jev, který ve společnosti prostě existuje a neměl by být trestán.

Těto lidé už nemohou zůstat v naprostém klidu v domění, že jim všechno projde.

Pokud predátor cítí, že mu je někdo na stopě a jde po něm, udělá chybu.

A díky té chybě ho dopadneme.

Uzevřila stajkovacová.

Tohle už je všechno z Vinohradské 12 z pravodejského podkástu Českého rozhlasu.

Dnes jste slyšeli investigativní práci v Balkánských novinářů Zbírce, kterou vydal server Balkan Insight.

Text napsala Angela Milivojevičová, přeložil ho Daniel Dolenský a v Čeště ho seditovala Zuzana Marková.

Spou se mnou ho načetla Šárka Feniková, editorka Českého rozhlasu Plus.

Vinohradská 12 se svým standardním rozhovorovým dílem tu bude zase Fouterey.

Na webu i rozhlas.cz i v podkástových aplikacích.

Užijte si zbytek velikonočních svátků.

Laslišenou zítra.